

Sermaye Piyasası Kurulu Başkanı

Dr. Vahdettin Ertay

IX. Kurumsal Yönetim Zirvesi Açılış Konuşması

14 Ocak 2016

Sayın başkanlar, iş dünyamızın ve basınımızın değerli temsilcileri, yurt dışından gelen kıymetli konuklar,

9. Kurumsal Yönetim Zirvesi için bir araya gelmiş bulunmaktayız. Bu anlamlı organizasyona ev sahipliği yapan Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği'ne teşekkürlerimi iletiyor, bu vesileyle hepinize hoş geldiniz diyorum, sizleri saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Değerli Konuklar,

OECD Kurumsal Yönetim İlkelerinin geçtiğimiz 2015 yılında güncellenmesinin ardından bugün yenilenmiş ilkeleri değerlendirmek üzere ilk toplantıyı gerçekleştiriyoruz. OECD ilk defa 1999 yılında yayınladığı ve 2004 yılında ilk güncellemesini yaptığı Kurumsal Yönetim İlkelerini küresel krizin ardından yeniden revize etmek için bir süredir kapsamlı bir çalışma yürütmekteydi.

Bu çalışmalar, ülkemiz G20 Dönem Başkanlığının önceliklerinden biri olan yatırımların artırılması çabasının bir parçası olarak G20 Bakanlar ve Merkez Bankası Başkanları'nın 4-5 Eylül'de Ankara'da gerçekleştirdiği toplantılarında sonuçlandırılmış ve yeni G20/OECD Kurumsal Yönetim İlkeleri kabul edilmiştir.

İlkelerin güncellenmesi sürecinde Kurulumuz aktif olarak görev almıştır. Revizyon çalışmalarını yürüten OECD Kurumsal Yönetim Komitesinde başkan yardımcılığı düzeyinde Kurulumuz yeni ilkelere katkı sağlamıştır.

Ayrıca, OECD ile “Kurumsal Yönetim, Değer Yaratma ve Büyüme Projesi”ni birlikte yürüttük ve revizyon çalışmalarına somut bulgu sağlayan önemli bir işbirliği gerçekleştirdik.

Son olarak, 2015 G20 ajandasının bir parçası olarak geçen yıl Nisan ayında İstanbul’da G20/OECD Kurumsal Yönetim Forumuna TKYD ile birlikte ev sahipliği yaptık.

OECD dışında, 6 Ocak 2016’da basın açıklaması ile duyurduğumuz üzere, Kurulumuz ve Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) arasında imzaladığımız bir protokolle “Kurumsal Yönetim İlkelerinin Uygulanmasında Sermaye Piyasası Kurulu’na Destek” konulu bir proje başlattık.

Proje ile Borsa İstanbul’da işlem gören şirketlerin kurumsal yönetime ilişkin zorunlu düzenlemeleri etkin biçimde uygulaması, bu uygulamanın SPK tarafından gözetimi, zorunlu olmayan ilkelere dair raporlamanın iyileştirilmesi ve borsa şirketlerinin kurumsal yönetim uygulamalarının geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Proje faaliyetleri 12 ay süreyle yürütülecek olup, bu süre içinde borsa şirketlerinin kurumsal yönetim yapısı ve uygulamaları gözden geçirilecek, şirketlerin kuralları uygulamasını kolaylaştıracak uygulama rehberleri, kitapçık ve şablonlar hazırlanacak, eğitim programları düzenlenecektir.

Değerli katılımcılar,

Yeni kurumsal yönetim ilkeleri ile işletmelerin yanı sıra borsalara ve kurumsal yatırımcılara iyi kurumsal yönetimin desteklenmesi hususunda önemli sorumluluklar getirilmektedir.

-Borsalarda etkin ve adil fiyat mekanizmasının sağlanması,

-Günümüzün kompleks yatırım zincirinde rol alan finans ve yatırım şirketleri arasındaki çıkar çatışmalarının önlenmesi,
-İnançlı mülkiyet esasına dayalı kurumsal yatırımcıların rollerinin tanımlanması,
-İlişkili taraf işlemlerinin onaylanmasına ilişkin prosedürlerin belirlenmesi,
-Denetim ve gözetim faaliyetlerinde kalitenin artırılması,
-Kamuyu aydınlatmanın iyileştirilmesi,
-Genel kurul toplantılarında bilişim teknolojisinin kullanılması,
güncellenmiş ilkelere öne çıkan yeniliklerden sadece birkaçı...

Değerli konuklar,

Kurumsal yönetim lokal ya da küresel krizleri önleme ya da olumsuz etkilerini azaltma gibi bir fonksiyona sahiptir. Bu nedenle ülkemizin de üyesi olduğu OECD bu önemli konuyu üzerine almış ve üye ülkelerde yaygınlaştırma sorumluluğunu üstlenmiştir.

2008 krizi bir çeşit kurumsal yönetim krizidir. Zira kriz öncesi şirketlerin risklerini yeterince şeffaf raporlamamaları, teşvik sistemlerine dayanan üst yönetim ücret politikalarının yaygın olarak uygulanması, şeffaf olamayan türev araçlar, şirket yönetim kurullarının etkin gözetim ve denetim faaliyetlerini yerine getirmemeleri, krizin oluşmasında etken olan faktörlerden bir kaçıdır.

Kurumsal yönetim ilkelerinin geliştirilmesi ve uygulanması açısından Ülkemiz son 10 yılda önemli bir yol kat etmiştir. Bu süreçte uluslararası düzenlemelerle uyumlu, şirketlerimizin kurumsal kültürlerini de dikkate alan kurumsal yönetim ilkeleri hem Türk Ticaret Kanunu hem de Sermaye Piyasası Kanunu ile ülkemiz hukuk sistemine kazandırılmıştır.

Ayrıca, Kurul olarak yaptığımız ikincil düzenlemelerle bu anlayışın ülkemizde yerleşmesine öncülük etmeye çalıştık. Bu ilkelerin tam olarak uygulanması, Türkiye

sermaye piyasalarının gelişimine, küreselleşmesine, markalaşmasına ve İstanbul'un bir finans merkezi olmasına önemli katkı sağlayacaktır.

OECD Kurumsal Yönetim İlkelerini güncelledi ancak küresel kriz henüz sonlanmadı. Küresel ekonomi, gelişmiş ekonomilerdeki zayıf toparlanma ve Çin başta olmak üzere, gelişmekte olan ekonomilerdeki yavaşlamayla birlikte ılımlı seyretmekte, zayıf ve kırılgan görünümünü sürdürmektedir. Böyle dönemlerde kurumsal yönetimin önemi daha da artmaktadır.

FED'in faiz artırımını ile başlayan yeni dönemde küresel ekonominin parçası olmak ve küresel sermayeyi daha fazla ülkemize çekebilmek için, küresel yatırımcıların ortak dili olan Kurumsal Yönetim, Uluslar arası Finansal Raporlama Standartları ve Uluslar arası Denetim Standartları yeni dönemde ön plana çıkacak 3 kritik alan olacaktır.

Üç alanda da ülke olarak gelişmekte olan ülkeler içerisinde oldukça iyi bir konumda olduğumuzu, gelişmeleri yakından izlediğimizi, artık standartları uygulayan ülke olmanın ötesinde, standartları belirleyen komisyonlarda yer aldığımızı büyük bir memnuniyetle ifade etmek isterim.

FSB (Financial Stability Board)'da sağlıklı bir finansal sistem için belirlenen 12 temel standarttan biri olarak Kurumsal Yönetim İlkelerini öngörmektedir.

Bu standartlara uyum sağlamanın şirketlerimiz açısından kısa vadede bir uyum maliyeti olacak gözükse de orta ve uzun vadede elde edilen;

-Hem sermaye piyasalarından, hem de bankalardan daha kolay ve ucuz finansman sağlanabilmesi,

-Hisse senedi performanslarının ilkelere uyum sağlamayan şirketlere göre daha yüksek olması,

-Yatırımcı güveninin artmasına katkı sağlaması,

-Daha nitelikli kişilerin istihdam edilebilmesini kolaylaştırması,

-Bilinçli yatırımcılara ulaşılmasını teşvik etmesi,
gibi pek çok faydayı da beraberinde getirdiğini hem pratik uygulamalar, hem de akademik çalışmalar ortaya koymaktadır.

Değerli Konuklar,

Gelişmiş ülkeler başta olmak üzere küresel ölçekte büyüme performansı her geçen gün zayıflamakta. Dünya Bankası 2016 için geçen haziran ayında yaptığı yüzde 3,3'lük global ekonomik büyüme tahminini geçtiğimiz hafta yayınladığı raporla yüzde 2,9'a çekti¹.

Avrupa küresel krizin etkilerinden tam olarak kurtulamamışken, bu defa Çin başta olmak üzere Rusya, Brezilya, G. Afrika gibi gelişmekte olan ülkelerin büyüme oranlarında düşme ya da negatif büyümeyle karşı karşıya kaldıklarını görmekteyiz.

Dünyanın büyüme motoru Çin'den gelen tek olumsuz haber ekonomideki yavaşlama değil aynı zamanda bir borç balonundan söz edilmekte².

Burada çok önemli bulduğum bir hususun altını çizmek isterim: 2007 yılında ABD mortgage piyasasında başlayıp; çok uluslu şirketlerin, finans kurumların ve ulusal ekonomilerin yüksek borç rasyoları nedeniyle derinleşen küresel bir borç krizi ile karşı karşıyayız.

Bugün toplam küresel borç tutarı dünya hasılasının yaklaşık 3 katına ulaşmış durumda. Pek çok ülke için, çocuklarının değil, torunlarının dahi ödeyemeyeceği borç rakamları söz konusu.

¹ Global Economic Prospectus, January 2016 – World Bank Group:
<http://pubdocs.worldbank.org/pubdocs/publicdoc/2016/1/697191452035053704/Global-Economic-Prospects-January-2016-Spillovers-amid-weak-growth.pdf>

² Debt and (Not Much) Deleveraging, February 2015 – McKinsey Global Institute

Hamdolsun alınan yapısal önlemler ve kamu maliyesinde sağlanan disiplinle ülkemizin gerek kamu borç yükünün GSYH'ya oranı gerekse büyüme oranlarında küresel ekonomiden pozitif olarak ayrıştığını ifade etmek isterim.

Son 12 yılda ülkemizde kamu borçları hızla azaltılmış, kamu borcunun GSYH'ya oranı % 80'lerden %33'lere düşürülmüştür. İki gün önce Sn. Başbakan Yardımcımızın açıkladığı Orta Vadeli Plan'da bu oranın 2018'de % 29,5'a düşürülmesi planlanmaktadır. Yüzyılın küresel krizinin yaşandığı bir dönemde elde edilen bu sonuçlar altı çizilmesi gereken bir başarıyı ifade etmekte ve bizi krizlere karşı dirençli kılmaktadır.

Diğer taraftan az önce ifade ettiğim gibi gerek OECD gerek Dünya Bankası ve IMF gibi uluslararası kuruluşlar küresel büyüme oranlarına ilişkin beklentilerini sürekli olarak aşağı yönlü revize ederken biz 2015 yılını % 4 büyüme oranı ile kapatacağız.

Açıklanan Orta Vadeli Plana göre, 2016 yılında büyüme oranımızın % 4,5 olması öngörülmektedir. İnşallah 4,5-5 arasında bir büyüme ile bu yılı sonlandıracağız. Dünya Bankası'nın 2016 için küresel büyüme beklentisinin %2,9 olduğunu dikkate aldığımızda büyüme de de ülkemizin küresel ekonomiden pozitif ayrıştığını görüyoruz.

Her iki pozitif ayrışmayı kurumsal yönetim ilkeleri ile destekleyebildiğimiz ölçüde önümüzdeki dönemde ülkemiz daha fazla küresel sermayeyi daha uygun koşullarla çekebilecek ve karmaşık global ortamda güvenli bir liman olacaktır.

Bu düşüncelerle sözlerime son verirken, zirveye ev sahipliği yapan TKYD'ye, siz değerli katılımcılara teşekkür ediyor, zirvenin sermaye piyasalarımız, ülkemiz ve tüm insanlık için hayırlar getirmesini temenni ediyorum.